

למינית

שתפתח לוי שביילי השכל עד שאכנסם בתדרי התורה הקדושה ואזכה לבנם ולטייל בתורתך הקדושה מחדר לחדר ומפליטין מפליטין ומחייב להיביל ומכית לעליה ומעליה לעליה

גליון מס'

15

דברים - ואתחנן תשפ"ג

תורה

סב

ליקרימ קמא

גליון דו שבועי למטיילים בתורת רביה"ק בסדר התורה הזמנית

חיים של תורה

נקודות לחיים מ'התורה הזמנית'

כל רודפיה השיגוה

ימי בין המצרים

בשבועות וימים אלו, המכונים ימי 'בין המצרים', כגודל הקושי והכבדות המתעצמים על כל אחד בעבודת ה', כך גדלה היכולת, בעבודה ובהתאמצות ורדיפה אחרי ה', להשיג את קרבת ה' יותר מבזמנים אחרים.

כבר ידועים דברי הבעל שם טוב הק' על הפסוק באיכה "כל רודפיה השיגוה בין המצרים", שלמרות שבפשט הפסוק, זה נסוב על הגויים והעמים שרודפים אחרי עם ישראל, ומשיגים אותם במקומות צרים מכל הצדדים שאין להם להיכן לנוס ולברוח, אבל באמת דווקא מתוך אותו מקום, המציאות יכולה להתהפך, כשעם ישראל מתוך המיצר והדוחק, רודף אחרי ה', בבחינת רודפי י-ה, ואז הוא משיג הארה וקרבה מיוחדת בבחינת השיגו ו-ה, שמשיגים את מה שאי אפשר להשיג בשום זמן אחר.

כך היה לדוגמא, בעת שישאל היו בתוך מיצר ודוחק נורא, כשיצאו ממצרים ועמדו על שפת הים, ומצרים לוחצים ודוחקים אותם מאחוריהם, ומכל הצדדים לא היה להם להיכן לברוח ולנוס. ואז באותה העת היו ישראל ממש בבחינת כל רודפיה השיגוה בין המצרים. ובאמת עם ישראל היה נתון בתוך צרה נוראה עם קטרוג גדול. אך דווקא מתוך אותו מיצר ודוחק נורא, זכו להתגלות אלוהית נפלאה בקריעת הים ושידוד כל מערכות הטבע.

הדיבור נתקע במצר הגרון

כדברים האלו ממש, אפשר לראות בתוך כל קשרי תורה ס"ב בביאור נפלא ומעמיק.

לפי דברי רבינו, כלליות עבודת ה' היא כעין כתיבת שם הוי"ה, כאשר אנו באים בעבודתנו לייחד קוב"ה ושכינתיה אפין באפין, גלות את האלוקות בתוך העולם הזה, שידעו כולם שיש אלוקי נמצא, היינו כתיבת שם הוי"ה, הכתיבה בשלמותה וייחודה עם שם אלוקים, זה שלמות העבודה והייחוד, אבל הכתיבה באחוריים, זה כאשר עבודתנו וייחודנו נעשה בבחינת יחוד אחור באחור.

עיקר העבודה עליה מדובר בתורה זו, היא עבודה שבלב, עבודת התפילה, לדבר דיבורים זכים וראויים בהתלהבות בדקדוק ובכוונה שלימה לפני ה', בתפילה והתבודדות. וכאשר אנו חלושים בגלותנו, כאשר ירדנו ונלכדנו בין המצרים, הכוונה שאותיות הדיבור והתפילה נתקעו במיצר הגרון, ואי אפשר לדבר שום דיבור לפני השם יתברך.

לפי זה אף מבואר, מדוע באמת בימים אלו אנו מתענים פעמיים, גם בתחילת ימי בין המצרים ב"ז בתמוז, וגם בסופם של ימי בין המצרים, בט' באב. שהרי התענית היא הדרך להמתק וללחלח את הגרון, כדי שנוכל להוציא דיבורים זכים שעל ידם נצא בשלמות מתוך כל המיצרים.

להתחיל בכל פעם מחדש

אך בעניין התענית רבינו מוסיף ומגלה, שעיקר הפנימיות של עבודת המיצר היא דווקא ההתחלה וההתחדשות בכל פעם. כמבואר גם בדברי רבינו בעניין התענית וגם בסוף התורה בכלליות בכל ענייני עבודת ה' ובפרט בנסיעה לצדיק.

ובעבודה זו של התחדשות והתחלה כל פעם מחדש, יש שתי מדרגות, ההתחדשות של הצדיקים שעומדים במדרגה גבוהה ונפלאה. ומצד שני, עבודת ההתחדשות של הרחוקים והחלושים, אלו שאינם מצליחים להחזיק זמן רב בעבודתם כראוי. אך בפנימיות, מתגלה מתוך תורה זו, שדווקא מתוך המקום המרוחק, מתוך המיצר והדוחק, יכול האדם לזכות להגיע בעבודתו למדרגתם של הצדיקים הגדולים ביותר בעבודת ההתחדשות.

הצדיקים הגדולים, מתחילים התחלה ראויה בכוח גדול בעבודת ה', מכוח ההתחלה שלהם הם יכולים ללכת מרחק רב וזמן רב בעבודה נפלאה במדרגה גבוהה מאוד. כוח ההתחלה שלהם הוא כל כך גדול וחזק שגם בלא התחלה חדשה, הם יכולים להחזיק זמן רב בעבודה מאוד מאוד נעלית וגבוהה.

לפי דברי רבינו, עבודתם של הצדיקים, להתחיל בכל פעם מחדש, היא עבודה קשה מאוד, כי הם צריכים כביכול לוותר על כל ההמשך של תחילת

עבודתם, כביכול לא לראות את פרי ההתחלה, אלא להתחיל שוב ושוב מחדש, לשכוח כביכול את ההתחלה הקודמת, ולהתחיל שוב.

התחדשות הרחוקים

אך הרחוקים, אלו שאינם עומדים במדרגת הצדיקים כלל, אלא תקועים מטה מטה במצר הגרון, עבודת התחלתם אינה כעבודת הצדיקים. שהרי גם כאשר הם מתאמצים ומתחילים איזו שהיא התחלה בעבודת ה', היא בכוח מועט ואינה מחזקת בדרך כלל זמן רב. ועל כן עיקר עבודתם להתחיל כל פעם מחדש שוב ושוב, למרות שהם יודעים שאין להתחלה זו שום כוח גדול. וגם התחלה מסוג זה היא עבודה קשה, שהיא עיקר העבודה שרוצים מאיתנו בדור זה.

ובזה גם מובן הלשון 'כל ההתחלות קשות', שאין הכוונה לומר שההתחלה בכל הדברים היא עבודה קשה, אלא שכל סוגי ההתחלות, הן ההתחדשות של הצדיקים והן ההתחדשות של הרחוקים, למרות שזה רחוק זה מזה, שתיהן התחלות קשות. לפי זה אפשר לבאר יותר את דברי הבעל שם טוב המובאים לעיל, על הפסוק כל רודפיה השיגוה בין המצרים, שרודפי י-ה, הם אלו שבכל פעם מתחילים מחדש, כי למרות שהם לא מצליחים לכתוב את שם הוי"ה בשלמות, דהיינו שאין המשך לתחילת עבודתם שרמוז בתחילה, באותיות הראשונות של שם הוי"ה, מכל מקום הם רודפים שוב ושוב להתחיל מחדש את כל עבודתם, לכתוב שוב שוב על ידי עבודתם רק את התחלת שם הוי"ה.

והם הם שזוכים להשיג את ההשגה הגבוהה של עבודת הצדיקים, דהיינו להתחיל שוב ושוב מחדש, שהיא באמת המדרגה הגבוהה, שבכוח ההתחדשות התמימית אפילו בתכלית המדרגה הנמוכה, משיגים את תכלית המדרגה העליונה, שבאמת בכוח ההתחדשות התמימית נכלל בזה גם שלמות העבודה וכתיבת שם הוי"ה בבחינת השיגוה'.

יו"ל ע"י רשת הכוללים ליקוטי מוהר"ן שע"י ארגון "לטייל בתורתו"

קו לסלסל בתורתו | טעמו וראו כי טוב ה' 04-627-73-13

דוא"ל: 046277313@gmail.com

יסב אלוקים את העם

עתה רבינו מלביש את הקדמות המאמר בתוך הפסוק עליו מיוסד כלל המאמר:

וזהו: 'ויסב אלוקים וכו' את העם דרך המדבר ים סוף "איתא במדרש (שמות פרשה כ) על הלשון "ויסב" שהוא מלשון סעודה, היינו לשון היפיכה שבסעודה היו מסיבים ונשענים תוך כדי אכילה.

"ויחמשים" - אהד מחמשה (כמו שפרש"י שם) דהיינו שלא כל בני ישראל עלו ממצרים, אלא רק חמישית, דהיינו אחד מחמישה, כי השאר מתו במכת חושך, ומפרש רבינו, שאחר מחמישה היינו עליית חמשת מוצאות הפה שהוא הדיבור, שיעל ידם דהיינו על ידי עלייתם, כל העמים פונים לאמונת ישראל כי אין להם חיות, ומתחילים "לעבוד שפה ברורה וכו' לקראת כלם בשם ה'", כי על ידי התבררות הדיבור הוא מתהפך להחזיר את כל הרחוקים.

זוה נעשה על ידי ש"עלו בני ישראל מארץ מצרים" - בני ישראל הם אותיות הדיבור, והם עולים ממצר הגרון, ואיך הם עולים ממצר הגרון, על ידי התענית, היינו על ידי עלות בני ישראל מראשי התאוות הנ"ל, מייצר הגרון הנ"ל, וכל זה נעשה על ידי הדיבור, שהוא זה שמחזיר את העמים לאמונת ישראל, וזה עיקר קישור האמונה דהיינו התקרבות הרחוקים, בבחינת 'מתקשטא בקישומין דלא הוה' שהם אפילו בתחילה לא היו חלק מהאמונה, אלא הם כעין תוספת ומותרות על עצם האמונה, וזוה מבואר שעל ידי אמונה בשלימות, אזי הותרה אכילה, בבחינת 'ויסב' ואז נעשה יחוד קוב"ה ושכינתיה בשלמות. (ערך כאן ישונו, זכרוננו לברכה).

שייך לאות ב' לקטע המתחיל: 'וזה שלום ראשי תיבות וידע מה שתישיב לאפיקורם, כי על ידי השלום יודע להשיב על אפיקורסית שבבב' פנ"ל, עיין שם. ועתה רבינו מוסיף עוד שמלבד מה שהשלום מועיל לתקון האפיקורסות הפרטית שבלבו - וגם על ידי השלום שיש בין ישראל בעצמם, בין אהד חבירו, גם על ידי זה נתבטל האפיקורסית, פמבואר במקום אחר (עיין תורה כז).

ועוד הוסיף בעניין זה: 'וזה שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פרשה לח) על הפסוק "הבור עציבים אפרים הנח" (הושע ד), שהלשון הנח

תוספת לאות ה':

(שייך לאות ה:) בעניין התענית שפעולתה יחוד אחורי הקדושה, מוזכרים ב' טעמים בדברי רבינו. א' שיעקר זכות התענית שמחשבים כל פעם מהתחלה, וטעם נוסף שבכל פעם צריך לחזור כל פעם להתחלה, וכלשונו שם: 'גם כי עיקר כל הדברים הן התחלה, כי כל התחלות קשות' מחמת שיוצא מהיפה אל היפה וכו' פנ"ל שהחזרה לאחור בכל פעם היא כעין כתיבת השם באחוריים.

ועתה מוסיף בעניין זה ואומר: ועל כן מחמת שהעיקר הוא ההתחלה, בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק שהנסיעה בעצמה היא בבחינת יחוד קוב"ה ושכינתיה, צריך שיבא שוב בכל פעם מהדרש אל הצדיק, לא כמו אחד שגבר היה פעם אחת אצל הצדיק ועכשיו הוא בא פעם שנית בדרך רגילות וטבע, רק שיבוא כמו שלא היה מעולם אצל הצדיק אפילו אם באמת היה פעמים רבות אצל הצדיק, ויהיה אצלו כמו שגבא עכשיו מהדרש פעם ראשון, והסיבה לכך היא, כי העיקר בכל העבודות ובפרט בהתקרבות לצדיק, היא ההתחלה בכל פעם מחדש, כי כל התחלות קשות' ואולי לא הייתה התחלתו כראוי פנ"ל.

ומצא, שיעקר כל העבודה של כל הימים שהולכים אחר ההתחלה, אינו אלא ההתחלה ששם טמון הכוח של כל הימים הבאים בכוח ההתחלה, פנ"ל, עיין שם. וכפי הכח וההתחלה של ההתחלה בעבודת ה', כן הולך ומתנהג בעבודתו שיעקרה היא התפילה, כי עיקר היא ההתחלה פנ"ל, על כן צריך להתחיל בכל פעם מהדרש, למרות שעדיין לא פסקה כוחה של ההתחלה הקודמת, כי כן ואולי לא היתה התחלתו בכל הכוח כראוי, ואם כן גם כל עבודתו שבה מכוחה של אותה התחלה אינה בשלימות כראוי, למרות שזה כביכול נראה, שהוא עובד את עבודתו בכוח ובהתלהבות, כי בכל מתנהג כפי ההתחלה ואם ההתחלה אינה בשלמות בוודאי ההמשך גם אינו בשלמות, על כן צריך להתחיל בכל פעם מהדרש ועצם מה שמתחיל בכל פעם מחדש, זוהי התחלה הראויה באמת, ולבא להצדיק מהדרש בכל הבחינות, ככח התחלה גדול והתנהגות חדש לעבודת השם ותפילה שיעקרה היא התפילה, כדי שתהיה עבודתו כראוי כפי כל ההתחלה פנ"ל ועיקר העבודה הראויה היא בבחינת התחדשות תמידית. וכן בכל פעם ופעם צריך לחוש הששא זו, כן לא התחיל והתחדש עדיין כראוי וצריך להתחיל ולבא להצדיק בכל פעם מהדרש שעל ידי זה כל עבודתו בשידוד הטבע וההרגל.

לו' מורה על כך, ששש שלום בין ישראל, כמבואר מתוך לשון הפסוק 'חבור', אפילו עובדי אלהים כלשון הפסוק 'עצבים אפרים', מוחליו להם ולכן הנח לו'. אצל כאשר 'הלך לבם עתה ואשמו' (שם ו) ואין מוחליו להם, וביאור דברי המדרש הפלאיים, מדוע על ידי השלום מוחליו על עבודה זוה, כי על ידי המחלוקת באין כפירות פנ"ל, וכל אהד אהד בדתו בסוגי הכפירות השונות, מאהר שאינם באים ומתוועדים יחד לדבר אהד עם חבירו מתוך רצון אמיתי להכבו דעתו. ואפילו יבואו יחד וידברו זה עם זה בלי רצון באמת לבוא אל נקודת האמת, אף אחד מהם לא ישוב מדעתו לדעת חבירו מהות תאוות הנצחון של המחלוקת שכל אחד מעוניין לנצח וממלא אינו מעוניין באמת בשלום.

אבל כשיש שלום ביניהם, אפילו שני הצדדים במחלוקת הינם עובדי ב' ב' ב' ומחליו, שזהו שורש אמונת הטבע והסיבות, אפילו הכי מוחליו להם, והטעם הוא: כי על ידי השלום ביניהם בוודאי יתבטל העבודה וזה והאפיקורסית שיש לכל אהד מהם, כי יש להם מחלוקת דסט"א בתוך סוגי הכפירות והעבודה זוה, אבל על ידי שידברו זה עם זה, וישיבו זה את זה מדעותיו הרעים והכפירות, שהרי כל אחד מהם טועה בטעות אחרת ובכפירה מסוג אחר, ובוודאי יבואו לאמונה שלמה וישרה על ידי השלום פנ"ל, וכמבואר במקום אחר.

עוד תוספת ששייכת לאות ב':

(גם זה שייך לאות ה' פנ"ל): באות ב' רבינו מאריך שיש מחלוקת בקדושה וממנה משתלשלת מחלוקת דסט"א, ועל ידי לימוד פסקי הלכה, מתקנים את המחלוקת דקדושה וממילא מתתקנת מחלוקת דסט"א. עתה רבינו מוסיף בעניין שגם מהמחלוקת בעצמה נעשה חלקות, כמבואר בתורה 'תהלה לדוד' (בספר יב) עיין שם היטב, מבואר שם כעין מה שמבואר בתורה זו באות ב' שהחלקות הם תיקון המחלוקת, אבל שם מבוארת הסיבה, שמהמחלוקת בעצמה נעשים החלקות, כי הצדיק שעליו המחלוקת, חוזר ומהפך הצירופי אותיות של המחלוקת חלקות, כמבואר שם, עיין שם מה שכתוב שם שהצדיק לומד אלו הצירופין של המחלוקת שהיא בבחינת קושיה, ונעשה מהם צירוף חלקות וכו' שהיא בבחינת תשובה על הקושיה עיין שם. וזהו בחינת מה שמבואר כאן, שצדיקין לומד חלקות שהם כעין תשובות, דהיינו לימוד פוסק, בשביל תיקון המחלוקת שהיא בעצמה בבחינת קושיה. והנה.

הערות והרחבות

- 1 והם בבחינת כל אלו שנפלו לקשויות שאין עליהם תשובה ולא האמינו באמונה שלימה, ועל כן הם מתו במכת חושך (עיין ליקו"ה השכמת הבוקר ג' בעניין החושך שהוא עומק אורחות חיים, ובגלות מצרים לא זכו להיגאל, אבל לעתיד נאמר עליהם שעתידיים צדיקים להחיות את המתים, דהיינו את כל אלו שנפלו ומתו בבחינת מכת חושך.
- 2 ולפי זה יוצא, שנעשים ב' היפוכים, הא' שהדיבור המבורר הופך את פניו ללקט את כל ניצוצות הקדושה, ב' שהעמים עצמם מתהפכים לקראת כולם בשם ה' דוק.
- 3 כי העליה מראשי התאוות היא התענית כמבואר היטב באות ה'.
- 4 בבחינת וגם ערב רב עלה איתם, שהם היו קישוטי האמונה ביציאת מצרים.
- 5 כמבואר לעיל בהערות, שדווקא כאשר מותרת האכילה, אזי דווקא כל המותרות, שהם פגם הייחוד מהם דהיינו נעשה שלמות הייחוד.
- 6 כמבואר מתוך קשרי התורה, שעצם השלום וההכרעה בפסקי ההלכות מביא שלום בין ישראל, ואפילו בין התנאים והאמוראים שהם בעלי הפלוגתא והמחלוקת דקדושה, וכל זה כעין השלום בין השבטים הק'.
- 7 ואף על פי שבפשט הפסוק מבואר להיפך, שעל ידי שישאל התחברו כל כך לע"ז אז

באות ב' מבאר רבינו את עניין לימוד הפוסקים שעל ידו נעשה שלום, ובהשמות שבסוף התורה מקשר זאת לעניין מאמר 'תהלה לדוד' (ליקוטי מוהר"ן סימן יב) שההלכות הם תיקון המחלוקת, כי חוזר הצדיק ומהפך את צירופי אותיות המחלוקת להלכות. בנוסח התורה מכתב יד גם הדגיש בעניין המחלוקת שבקדושה שנשתלשלה למטה, ומהסיגים נעשה מחלוקת שלא לשם שמים. מוהרנ"ת בהלכות ראשית הגז הלכה ג' העמיק בכיבוד הדברים, שהינם שורש החורבן:

וזה בחינת בין המצרים שמתאבלין אז על הגלות וחרבן בית המקדש שנמשך מנפילת ההלכות על ידי שלומדין שלא לשמה להתייהר וכו' עד שנפגם אצלם הלכות כל כך עד שנעשה להם פה לדבר על הצדיק האמת כנ"ל שמשם כל החרבנות כנ"ל. ועל כן נוהגין שאין אוכלין בשר באלו הימים להורות שנתעלמו מאתנו ההלכות מעצם החרבן שהיה בימים ההם שעל כן אין אוכלין בשר בבחינת עם הארץ לא יאכל בשר, וכו'.

כי בעת החרבן בעצמו אי אפשר לברר ועל כן אסור ללמד כלל בתשעה באב רק בדברים הרעים וכן אסור אז להניח תפלין וצריכין חליצת המנעלים, כי הכל בחינה אחת, כי תפלין מחין ששם ברור ההלכות שמשם נמשכין תקון המנעלים בבחינת כתפלין כך מנעלים. ובתשעה באב נתקלקל כל זה על כן אז אסור בכל זה רק צריכין להתאבל מאד על חרבן בית המקדש ולישב לארץ ולהשפיל דעתו באמת. וכן בכל יום צריכין לישב על הארץ ולהתאבל בחצות לילה ועל ידי זה זוכה לברר ההלכה בבחינת כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ועקר השמחה הוא התורה שהם ההלכות ששיגו אז בבחינת פקודי ה' ישרים משמחי לב, וכו'.

וזה עקר הנחמה בחינת נחמו נחמו עמי וכו' קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה מסלה לאלקינו כל גיא ינשא וכו' והיה העקב למישור, שכל זה הוא מבשר על ברור הלכות התורה שישגו בשלמות כל הדרכים והמסלות שבתורה שהם נעלמים עתה ולעתיד יתגלה בשלמות בבחינת והרכסים לבקעה. והעקב למישור. וזהו, ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר. שהכל יראו הדבורים שנפלו למטה על ידי שחלקו על הצדיק אמת שמשם כל החרבן אז יראו הכל ויבינו שהם ההלכות שנפלו שהם פי ה' שדבר אלו ההלכות, כי עתה אין משיג זאת כי אם הצדיק האמת כנ"ל, אבל לעתיד יתקים, וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר, שכל הרכסים והעקמימות וההעלמות שהיה בהלכה שנמשך מנפילת התורה על ידי הלומדים שאינם הגונים שנעשה להם מההלכות פה לדבר על הצדיק כנ"ל, אז יראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר שכל זה הם דברי פי ה' שהם ההלכות שנפלו למטה כנ"ל, כי אז יתברר ויתעלה הכל לשרשו עד שיראו הכל מהיכן נמשך אלו הדבורים ועל ידי זה ונגלה כבוד ה', כי יחזר הכבוד לשרשו, כי כבוד הצדיק הוא כבודו יתברך.

בהמשך לשני העלונים הקודמים ולקראת סיום הלימוד (המשותף במסגרת הלימוד בתורה הזמנית) בתורה סי"ב, נסכם את התשובה לשאלתו של השואל היקר, שביקש לדעת מהי הדרך להבין את מהלך התורה מרישא ועד סיפא, עד כמה שהדבר אפשרי במסגרת מצומצמת זו.

בעלונים הקודמים נגענו בקצרה בסוגי הלימוד השונים בעיון, עם המטרה הפרטית של כל סוג לימוד. בעלון הקודם הרחבנו יותר, לדעת מהי הדרך שבה נוכל לצייר ולשרטט מהלך של כל התורה מרישא ועד סיפא, כשכל פרטי התורה נכללים במהלך זה.

ואומנם באמת יש שבעים פנים לתורה, וכל תורה נחלקת ומתפוצצת לכמה טעמים ועניינים, וכלשון מוהרנ"ת בהקדמה, וכך גם מצד מהלך התורה יש בוודאי כמה וכמה מהלכים בלי שיעור, אך אנו נכתוב רק מעט מאחד המהלכים (ועיינו תפילה שאכן דברינו מכוונים אל האמת).

א בתחילת התורה מבואר מתוך דברי רבינו, שמחמת שיש קושיות שיש עליהם תשובה שבהם יש מצווה לחדד השכל, ומכוחם יכולים להתבלבל עד שנסתממים שבילי השכל ונופלים לאפיקורסות וטעויות של אמצעי. ועל כן בעצה שאנו צריכים למצוא בתורה זה דווקא לאלו שנפלו לשאלות שאין עליהם תשובה (כי לשם נפלנו אנו בעצמנו), כי אף אחד אין לו תשובה איך מצליחים לעמוד בגבול הנכון בהשתדלות הסיבות, בחידוד השכל, ובאכילה בלא מותרות.

ב ומחמת שנפילה זו היא בבחינת 'כל באיה לא ישובו', דהיינו שכל עצות התשובה (לימוד הפוסקים ותענית) אינם שייכים כאשר האדם לכוד בתוך אותה נפילה, כי דווקא מתוך אותה נפילה קיום העצות הנ"ל יכול להזיק לו בבחינת 'ולא ישיגו אורחות חיים', לכן עיקר העצה שמקבלים בזכות ההתקרבות וההתייחדות עם הצדיק, היא עצם ההתחדשות בכל פעם מחדש, להתחיל שוב ושוב מההתחלה, למרות שההתחלה היא לא בכוח גדול כראוי, כי עבודת התענית היא דבקות אחר באחור, וגם העבודה להתחיל בכל פעם מחדש, בכלליות ובפרטיות, היא דבקות אחורי הקדושה.

ג כי הצדיק משדד אצלנו את הטבע וההרגל, ובכך הוא מגלה את אלקותו בבריאה, כי עצם ההתחלה בכל פעם מחדש, היא פעולת שידוד הטבע אצל כל אחד בפרטיות, בבחינת תחיית המתים, כי כאשר אנו בעצמנו מתחילים שוב ושוב למרות שאנו מאוד רחוקים אנו זוכים לשדד את הטבע, ואז מתגלה לנו גילוי אלוהי, שעל ידו נעשית בחינה ראשונה של קירוב רחוקים בתוכנו (ועל ידי זה נעשה יחוד ראשון בעת האכילה).

ד גילוי האלוקות הזה שנעשה על ידי שהאדם מתחיל שוב ושוב בהתחדשות את כל עבודתו, היפך הטבע וההרגל, הוא בעצמו בבחינת 'התחלה'. כי מבואר בתוך דברי רבינו (ובעיקר בכתב ידו הקדושה), שהטעויות והכפירות טוענות שהעולם קדמון ח"ו, ואם כן עצם גילוי האלוקות נמצא ב'בראשית' של הבריאה, בנקודת ההתחלה שהיא יסוד האמונה, שבאמת מכוח התחלה זו יש כוח להתחיל שוב ושוב, כי באמת בכל רגע יש התחלה חדשה לגמרי, ועצם התגלות אלקותו היא מציאות ההתחלה של תחילת הבריאה יש מאין, שהעולם איננו קדמון ח"ו, ועל כן עיקר העבודה היא האמונה שהיא באופן מעשי נמצאת בהתחדשות ובהתחלה כל רגע מחדש.

דקדק בלשונו

קשרי התורה הטמונים בדקדוקי לשונותיו

איזוהי עבודה שלימה

בסוף התורה מובאים דברים שהוסיף רבינו: "פי עקר הוא ההתחלה, פי כל התחלות קשות פנ"ל, נמצא שעקר פח העבודה של כל הימים אינו אלא ההתחלה פנ"ל עין שם. וכפי הכח וההתלהבות של ההתחלה, פן הולך ומתנהג בעבודתו, פי עקר היא ההתחלה פנ"ל. על פן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, פי פן ואולי לא יהיה התחלתו כראוי, ואם פן גם לא יעבודתו אינה בשלמות כראוי, פי הפל מתנהג פפי ההתחלה. על פן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, ולבוא להצדיק מחדש, בכח ההתלהבות גדול, והתגברות חדש לעבודת השם יתברך, כדי שתהיה עבודתו כראוי פפי פח ההתחלה פנ"ל.

האם בכוחנו לדעת מה מגדיר עבודה בשלימות, ובכלל, היא בוודאי תמיד אפשר וצריך להתעלות ולהתקדם

ולא ידך גיסא, קלקול העבודה שעליו מבקשת השכינה שהקב"ה ימחל, הינו פגם עבודת התפילה בפנייה לאמצעי, כמבואר באות ו': שְׁהִשְׁכִּינָה מִבְּקִשְׁתְּ רַחֲמִים מֵהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, על אלו הַרְחֹקִים. יְדַבֵּר נָא עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אָדָנִי, וְלֹא יִשְׁמַע עוֹד אֲמָצְעִי.

וכפי שהובא באות ג', וזהו התיקון שיהיה לעתיד שכולם יעבדו את ה', בקריאה אליו: וְעָקַר שְׁלֵמוֹת וְקִשְׁוֵי אֲמוּנָה, הינו לקרב דְּקָא הִמְרִיקִים, בחינת (צפניה ג): "לְקָרָא פִלְמִן בְּשֵׁם ה'", אִפְלוּ עֲפוּ"ם יִקְרְבוּ לְאֲמוּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲבָדוֹ שְׂכָם אָחָד.

וכדאי להמשיך להתבונן ולאחד את הדברים. האם ייתכן שחיבור שני היצרים לעבודת התפילה בשלימות, קשור ומקביל ליצוריו כל העמים יחד עם בני ישראל לעבדו יתברך שכם אחד?

בעבודת השם. אמנם כאשר אנחנו מתבוננים בתורה אנו מוצאים שישנה הגדרה בהירה לעבודה זו באות ב': פי צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת ה' בְּשֵׁנֵי יְצָרָיו, שְׂהִיָּה הַיָּצֵר הָרַע כְּפוּף לַיָּצֵר טוֹב, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרִים לְבָרְכָה (פְּרָכּוֹת נ"ד): "וְאֵהֲבַת יְכוֹי כָּל לְבָבְךָ" בְּשֵׁנֵי יְצָרֶיךָ. ועל ידי לימוד הפוסקים, הוא נתקשר להשלום שבקדושה, ומתקן המחלוקת שבקדושה. ואז נתבטל המחלוקת היצר הרע שבלבו. ואז יוכל לעבד את השם בכל לבבו, בשני יצרים.

ונהגו אמרו חז"ל "איזוהי עבודה שבלב זו תפילה", וכשמסתבונים רואים שזו העבודה שעליה מדבר, כפי שהמשיך מיד וכתב: וְבִאֲמַת אִם יִהְיֶה יוֹדֵעַ הָאָדָם יְדִיעָה בְּלֵב שְׁלֵם, שְׂמֵלָא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ (שְׁעֵיָה ו), וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה. וְדָא יִהְיֶה מְתַפַּלל בְּהַתְּלַבְּבוֹת גְּדוֹל, וְהָיָה מְדַקְדָּק מְאֹד לְכוּן אֶת דְּבָרָיו.

לא נתנשי מינך

בחסדי ה' זכינו ללכת בזמן הקיץ הזה עם תורה ס"ב בליקוטי מוהר"ן, לשוטט בהשגות מופלאות של אמונה שלימה, תיקון השלום בלימוד הפוסקים, קירוב רחוקים, וקדושת האכילה ידי התענית, קירוב רחוקים, וקדושת האכילה המבוררת המביאה ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין. עתה, מסתיימת תקופת ההליכה עם תורה ס"ב, ועלון זה יהיה האחרון היוצא על תורה זו. כל שהלך עם התורה, העמיק, סלסל והתפלל, חש איך מיום ליום נפתחו בפניו שבילי השכל, למושגי אמונה ותפילה חדשים, ולדרכי עבודה והתחדשות, שבוודאי יסיפו ללוותו ולהאיר בו יותר ויותר.

אזמרה'

בסייעתא דשמיא ובהתרגשות גדולה נצא לדרך חדשה בט"ו באב הבעל"ט, לטייל בתורתו' בהליכה עם תורה רפ"ב - 'אזמרה'. העלון הבא יצא אי"ה בחודש אלול על תורה רפ"ב. כמו תמיד, מוזמנים ציבור הלומדים לכתוב ולשלוח חידושים והערות בעניין התורה הנלמדת לפרסמם במדור 'אז נדברו', להגדיל תורה ולהאדירה.

טעמו וראו'

מבחיני 'טעמו וראו' לא יפעלו בחודש אב, ובס"ד יתחדש הלימוד במסגרת זו בחודש אלול הבעל"ט. והנה, ידוע כמה הרבה מוהר"ן לחזק בעניין ההכרח ללכת עם תורה רפ"ב, כגון במכתב מחוה"מ סוכות תקצ"ח: "וְתַחֲזֹר לְהַתְחִיל מִחֲדָשׁ לַיְלָךְ עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי, וְתִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי, וְעַל יְדֵי זֶה תִּשְׁמַח וְלֹא תִתְחַזֵּק, קְוֶה לֵה' וְיִוָּשַׁע לְךָ בְּכָל עֲנִינֶיךָ וְאֶלְמֶלֶא לֹא אֶתְיַנָּא לְעֶלְמָא אֲלָא לְמִשְׁמַע הַתּוֹרָה אֲזַמְרָה דְּיִינוּ!" ובוודאי רבים רבים יצטרפו בתנופה מחודשת להצטרף בכח הציבור להליכה בתורה מתוקה מחזקת ויסודית זו. טעמו וראו!

לכבוד הלומדים היקרים ב'לטייל בתורתו',

בעלון שיצא לאחרונה במדור ביאורי התורה, בהערות והרחבות בהערה י"ג העירו, בעניין "עולימתא שפירתא דלית לה עיינין" שם ביאר רבינו "דלית לה עיינין היינו אלו הקושיות הנ"ל, שאין לעיין בהם וצריך לחזק באמונתו". וכך הם שואלים: "צריך ביאור מדוע אין לה עייניים כלל, הרי לכאורה יש לה עייניים לעיין בקושיות שיש עליהם תשובה. ומלבד זאת, הרי באמת הכל גלוי אצלה כאילו היא רואה בעיניה ממש ואדרבה יש לה עייניים יותר מעיני השכל והעיון".

אז מי שיעיין בביאורים על הסבא דמשפטים במילים דלית לה עיינין, יראה שלא הפשט שלית לה עיינין כלל, אלא שאין לה שתי עייניים אלא עין אחת. ולפי זה באמת יתורצו הקושיות הללו, כי יש לה עין אחת, והיינו לגבי הקושיות שיש עליהם תשובה, ששם באמת מצווה לחדד את השכל ולהתבונן ולהבין הדבר על בוריו. ומה ש"לית לה עיינין" כלומר אין לה שתי עייניים, דהיינו העין השנייה, לגבי הקושיות שאין עליהן תשובה שבהם אסור לעיין. ואתי שפיר.

שלמה מרחובות.

התבוננות בעומק הלכות תענית - לאור תורה ס"ב

פוק חזי גבורתא דמרך - הצדיק האמת. אשר תורתו הולכת וסובבת כל התורה כולה. בפנימיותה ובטעמיה. ובאמצעות כל תורה ותורה שלו אפשר להלך ולהתבונן בכל חלקי ופרטי התורה הק'. ואם בדברים שלא נזכרו בה כך, במה שנוכר על אחת כמה וכמה.

והנה בתורתנו תורה ס"ב. הזכיר רבינו הק' עניין תענית. לכן אמרתי אבוא לבאר מעט מהלכות תענית על פי דברי רבינו הק'.

עין בס' תקס"ח, סעיף ד', בשו"ע וז"ל: "יש מי שאומר שב' ימים וב' לילות רצופים יש להשוותם לארבעים תעניות שאינם רצופים. הג"ה: וי"א דבאדם חלש סגי בב' ימים רצופים אבל אדם בריא שלווה ימים". עכ"ל. ועיין שם במג"א, וז"ל (ס"ק י"ד): "דהוי כמו כ"ז תעניות דיום ראשון הוי תענית אחד ואח"כ עולה כל שעה ליום". עוד כתב (ס"ק ט"ו): "מ"מ טוב יותר שיצום מפורים שבכל עת יהיה לבו נכנע ויהיה חטאו נגדו תמיד", עכ"ל.

והנה דברים אלו מתבארים כמין חומר על פי דברי רבינו הק' וז"ל (לענין זה): "כי עיקר זכות התענית אינו אלא כשאנו חושבים השעות שהתחיל להתענות, למשל כשמתענה שני ימים היום השני שהוא נחשב ביותר אין מחמת עצמו אלא מחמת שאנו חוזרים ליום ראשון אזי נחשב יום שני לזכות יותר" (סעי' ה'). עוד כתב (סוף התורה בהשמטות לסעיף זה): "על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש כי פן ואולי לא היתה התחלתו כראוי ואם כן גם כן על עבודתו אינה בשלמות כראוי".

ולפי"ז מובן, שבאמת ככל שהזמן ארוך יותר אז העבודה גדולה יותר, וככל שחזרו יותר מרחוק להתחלה ועדיין עובד באותה התלהבות וחמימות כבהתחלה אז הזמן נחשב יותר, ואפילו כל שעה יכולה להחשב ליום, ואף יותר, בבחינת מה שמספרים על הרב הקדוש הרבי ר' זושא מאניפולי. שעבד את ה' עשרים וכמה שנים באותה ההתחלה. אך על פי כן עדיין יש לאדם לחשוש שמא לא התחלתי כראוי וא"כ אפילו שאני עדיין עובד בכח אותה התחלה אולי כל עבודתי אינה כראוי מחמת זה. ולכן צריך להתחיל מחדש.

וכן בעניין הצומות. שבאמת ככל שהצום יותר ארוך אזי נחשב ליותר מעלה. אבל עדיין כדי שיזכה לזיכור השלם, המעלה היותר טובה היא כשהצומות מפורים דהיינו שמתחיל בכל פעם מחדש וכנ"ל.

ה' יעזרונו על דבר כבוד שמו.

נחמן דוידוביץ - צפת

הערות חידושים פניות ובקשות יתקבלו למדור עד 200 מילים בלבד!

מעומק ליבנו נברך ונאחל להאי גברא יקירא, אברך יקר שביקרים, רב פעלים, מסור בלב ונפש לכל ענייני הפצת תורת רבינו, מוסר נפשו ומאודו להאיר לארץ ולדרים עליה מזוהר הנחל טובע, ראש בני ישראל ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, עומד לימין כלל פעילויות הקודש, הפצת תורת ברסלב על אדמת אמריקה

ובראש ובראשונה, ממפיצי בשורת העיון, מנהל פרויקט 'לטייל בתורתו' - ללימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן ברחבי ארה"ב, ובכל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים, כשתחת ידו עולים ומתעלים מאות מאנ"ש בעיון בתורת ה', ועשרות אברכים שוקדים על תלמודם ככוללי 'לטייל בתורתו' שתחת ניהולו

הלא הוא האברך היקר הר"ר מאיר יחיאל פערלשטיין שליט"א

מזל טוב! מזל טוב!

בעידנא דחדוותא, בעת הולדת בנו יקירו, נאחל ונברך מעומקא דליבא, שיזכה לגדלו לתורה ולחופה, שירווח ממנו רוב נחת קדושה, ילך נא הנער בעקבות אביו ותורת רבינו הקדוש תהיה נר לרגליו והברכה אחת היא לנו"ב, העומדת לימינו בכל עת ועונה, שיזכו יחידי לטוב וחסד כל ימי חייהם, ויזכו להמשיך ולעסוק בהפצת מעיינות החכמה עד ביאת משיחנו גואלינו המאחזים ומברכים, מתוך הכרת טובה וברכה אברכי וחברי 'לטייל בתורתו'